

I. SÕIDUKITE JAOTUS KATEGOORIATESSE JA KLASSIDESSE

A. Sõidukid jaotatakse kategooriatesse järgmiselt:

1. M kategooria sõidukid on vähemalt neljarattalised reisijateveoks konstrueeritud ja valmistatud mootorsõidukid:

- M_1 kategooria (sõiduauto) on sõiduk, millel lisaks juhiistmele ei ole rohkem kui kaheksa istekohta;
- M_2 kategooria (buss) on sõiduk, millel lisaks juhiistmele on rohkem kui kaheksa istekohta ja mille täismass ei ületa 5 t;
- M_3 kategooria (buss) on sõiduk, millel lisaks juhiistmele on rohkem kui kaheksa istekohta ja mille täismass on üle 5 t.

M_2 ja M_3 kategooria hõlmab ka trolle.

2. N kategooria (veoauto) sõidukid on vähemalt neljarattalised veoseveoks konstrueeritud ja valmistatud mootorsõidukid:

- N_1 kategooria on sõiduk, mille täismass ei ületa 3,5 t;
- N_2 kategooria on sõiduk, mille täismass on üle 3,5 t, kuid ei ületa 12 t;
- N_3 kategooria on sõiduk, mille täismass on üle 12 t.

Poolhaagise või kesktelghaagise veoks konstrueeritud veduki korral on selle kategooria määramisel arvestatavaks massiks veduki tühimass, millele on liidetud pool- või kesktelghaagise poolt vedukile ülekantavale suurimale staatilisele vertikaalsele koormusele vastav mass ning vajadusel ka veduki enda koorma suurim mass.

3. M ja N kategooria sõidukid loetakse maastikusõidukiteks, mida tähistatakse G tähe lisamisega kategooria tähisesse, kui nad täidavad järgmisi nõudeid:
1. N_1 kategooria sõiduk, mille täismass ei ületa 2,0 t ja M_1 kategooria sõiduk, kui neil vähemalt üks esi- ja üks tagatelg on veoteljed, sh sõidukid, mille ühte telge on võimalik välja lülitada ja vähemalt ühe veotelje diferentsiaal on lukustatav või sellel on sarnast toimet omav mehhanism ning kui ilma haagiseta sõidukid on võimelised ületama 30 % tõusu. Lisaks sellele peavad sõidukid rahuldama järgnevast kuuest nõudest vähemalt viite nõuet:

- pealesõidunurk on vähemalt 25°;
- eemaldumisnurk on vähemalt 20°;
- teekumeruse ületusnurk on vähemalt 20°;
- vähim esitelje kliirens on 180 mm;
- vähim tagatelje kliirens on 180 mm;
- vähim kliirens sildadevahelises alas on 200 mm;

2. N_1 kategooria sõiduk, mille täismass on üle 2,0 t ja N_2 , M_2 või M_3 kategooria sõidukid, mille täismass ei ületa 12,0 t, millel kõik teljed on veoteljed, sh sõidukid, mille ühte telge on võimalik välja lülitada, või kui sõidukid täidavad järgnevat kolme nõuet:

- a) vähemalt üks esi- ja üks tagatelg on veoteljed, sh sõidukid, mille ühte telge on võimalik välja lülitada;
- b) vähemalt ühe veotelje diferentsiaal on lukustatav või sellel on sarnast toimet omav mehhanism;
- c) ilma haagiseta sõidukid on võimelised ületama 25 % tõusu;

3. M_3 kategooria sõiduk, mille täismass on üle 12,0 t või N_3 kategooria sõiduk, millel kõik teljed on veoteljed, sh sõidukid, mille ühte telge on võimalik välja lülitada, või kui sõidukid täidavad kõiki järgnevaid nõudeid:

- a) vähemalt pooled ratastest on veorattad;
- b) vähemalt ühe veotelje diferentsiaal on lukustatav või sellel on sarnast toimet omav mehhanism;
- c) ilma haagiseta sõiduk on võimeline ületama 25 % tõusu ning rahuldama järgnevast kuuest nõudest vähemalt nelja nõuet: pealesõidunurk on vähemalt 25° , eemaldumisnurk on vähemalt 25° , teekumeruse ületusnurk on vähemalt 25° , vähim esitelje kliirens on 250 mm, vähim kliirens telgedevahelises alas on 300 mm või/ja vähim tagatelje kliirens on 250 mm

4. L kategooria sõidukid on kahe või kolmerattalised mootorsõidukid, sh alltoodud nõuetele vastavad neljarattalised mootorsõidukid:

- a) **L1e kategooria (moped)** on kahe rattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ei ületa 45 km/h ja mille sisepelemismootori töömaht ei ületa 50 cm^3 või mille elektrimootori suurim püsi-nimivõimsus ei ületa 4 kW;
- b) **L2e kategooria (moped)** on kolmerattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ei ületa 45 km/h ja mille sädesüütega sisepelemismootori töömaht ei ületa 50 cm^3 või muu sisepelemismootori suurim kasulik võimsus ei ületa 4 kW või mille elektrimootori suurim püsi-nimivõimsus ei ületa 4 kW;
- c) **L3e kategooria (mootorratas)** on ilma külghaagiseta kahe rattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ületab 45 km/h ja/või mille sisepelemismootori töömaht ületab 50 cm^3 ;
- d) **L4e kategooria (mootorratas)** on külghaagisega kahe rattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ületab 45 km/h või mille sisepelemismootori töömaht ületab 50 cm^3 ;
- e) **L5e kategooria (kolmratas)** on sümmeetrilise rataste asetusega kolmerattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ületab 45 km/h või mille sisepelemismootori töömaht ületab 50 cm^3 ;
- f) **L6e kategooria (kerge neliratas)** on neljarattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ei ületa 45 km/h, mille tühimass, elektrisõidukitel akude massi arvestamata, ei ületa 350 kg ja mille sädesüütega sisepelemismootori töömaht ei ületa 50 cm^3 või muu sisepelemismootori suurim kasulik võimsus ei ületa 4 kW või mille elektrimootori suurim püsi-nimivõimsus ei ületa 4 kW. Temale rakenduvad L2e kategooria sõiduki tehnilised nõuded, kui üksikdirektiivides ei ole ette nähtud teisiti;
- g) **L7e kategooria (neliratas)** on neljarattaline mootorsõiduk, mis ei ole L6e kategooria mootorsõiduk, mille tühimass, elektrisõidukitel akude massi arvestamata, ei ületa 400 kg (kaubaveoks ettenähtud sõidukil 550 kg) ja mootori suurim kasulik võimsus ei ületa 15 kW. Selline sõiduk loetakse kolmrattaks ja temale rakenduvad L5e kategooria sõiduki tehnilised nõuded, kui üksikdirektiivides ei ole ette nähtud teisiti.

Käesoleva määruse mõistes loetakse enne 9.11.2003.a valmistatud L1e kategooria sõidukiteks ka sellised sõidukid, mille valmistajakiirus ei ületa 50 km/h ja mille sise põlemismootori töömaht ei ületa 50 cm³ või mille elektrimootori suurim püsivõimsus ei ületa 4 kW ja L2e kategooria sõidukiks sellised sõidukid, mille valmistajakiirus ei ületa 50 km/h ja mille sise põlemismootori töömaht ei ületa 50 cm³ või muu sise põlemismootori suurim kasulik võimsus ei ületa 4 kW või mille elektrimootori suurim püsivõimsus ei ületa 4 kW.

Varem kasutusel olnud L kategooria sõidukite tähistused võrdsustatakse järgmiselt: L₁ = L1e; L₂ = L2e ja L6e; L₃ = L3e; L₄ = L4e ja L₅ = L5e ja L7e. Sõiduki kategooria määramisel loetakse topeltrattad üheks rattaks. L kategooria sõidukiks ei loeta:

- a) sõidukit, mille valmistajakiirus ei ületa 6 km/h;
- b) jalakäija poolt juhitud sõidukit;
- c) sõidukit, mis on mõeldud kasutamiseks füüsilise puudega isikutele;
- d) sõidukit, mis on mõeldud kasutamiseks teedel või maastikul peetavatel spordivõistlustel;
- e) traktorit või masinat, mida kasutatakse põllumajanduses või muudel sarnastel eesmärkidel;
- f) sõidukit, mis on konstrueeritud põhiliselt lõbusõiduks maastikul ja mille rattad paiknevad sümmeetriliselt nii, et üks on ees ja kaks taga;
- g) pedaalidega sõidukit, millel on elektrikäitusega abimootor, mille suurim püsivõimsus ei ületa 0,25 kW.

Sõiduki kategooria määramisel ei sisaldu tühimagis kütuse mass.

5. O kategooria sõidukid on haagised:

- a) **O₁ kategooria** on haagis, mille täismass ei ületa 0,75 t;
- b) **O₂ kategooria** on haagis, mille täismass on üle 0,75 t, kuid ei ületa 3,5 t;
- c) **O₃ kategooria** on haagis, mille täismass on üle 3,5 t, kuid ei ületa 10 t;
- d) **O₄ kategooria** on haagis, mille täismass on üle 10 t.

Erandina poolhaagise või kesktelghaagise kategooria määramisel on nende täismassiks mass, mis vastab poolhaagise või kesktelghaagise telje või telgede kaudu maapinnale ülekantavale staatilisele vertikaalkoormusele, kui haagis on ühendatud vedukiga ja maksimaalselt koormatud.

B. M₂ ja M₃ kategooria sõidukid jaotatakse klassidesse järgmiselt:

1. Sõidukid, mis lisaks juhile on ette nähtud mitte rohkem kui 22 sõitjale:

- a) **A klass** on seisvate sõitjate veoks ettenähtud sõiduk. Sõidukis on istmed ja seisvatele sõitjatele peavad olema tagatud nõutavad tingimused;
- b) **B klass** on sõiduk, mis ei ole ette nähtud seisvate sõitjate veoks. Sõidukis ei ole tingimusi seisvatele sõitjatele;

2. Sõidukid, mis lisaks juhile on ette nähtud rohkem kui 22 sõitjale:

- a) **I klass** on seisvatele sõitjatele ettenähtud aladega sõiduk, mis võimaldavad sõitjate sagedast liikumist;
- b) **II klass** on peamiselt istuvate sõitjate veoks ettenähtud sõiduk, mille vahekäigus või alas, mille suurus ei ületa kahele topeltistmele ettenähtud ruumi, on lubatud vedada seisvaid sõitjaid;

c) **III klass** on ainult istuvate sõitjate veoks ettenähtud sõiduk.

C. Eriotstarbelised sõidukid (M, N või O kategooria sõidukid, mis on ette nähtud reisijate või veoste veoks ja erifunktsiooni täitmiseks, milleks on vaja spetsiaalselt kohandatud keret või varustust) **jaotatakse järgmiselt:**

1. Autoelamu on eriotstarbeline M kategooria sõiduk, mis on konstrueeritud nii, et selles on majutusvõimalus, mille varustusse peavad kuuluma vähemalt:

- a) istmed ja laud;
- b) magamisase, mis võib olla ka istmest magamisasemeks muudetav;
- c) söögivalmistamise seadmed;
- d) panipaigad.

See varustus peab olema eluruumis püsivalt kinnitatud, välja arvatud laud, mis võib olla kergesti eemaldatav;

2. Soomussõiduk on sõiduk, mis on ette nähtud veetavate sõitjate või veoste kaitseks ja on varustatud kuulikindla soomusega;

3. Kiirabiauto on M kategooria sõiduk, mis on ette nähtud haigete või vigastatud inimeste veoks ja millel on selleks vajalik erivarustus;

4. Matuseauto on M kategooria sõiduk, mis on ette nähtud surnute veoks ja millel on selleks vajalik erivarustus;

5. Ratastooliga juurdepääsetav sõiduk on M₁ kategooria sõiduk, mis on konstrueeritud või ümberehitatud ühe või mitme ratastoolis istuva sõitja veoks;

5. Haagissuvila on O kategooria sõiduk, milles on majutusvõimalus;

6. Liikurkraana on N₃ kategooria sõiduk, mis ei ole kohandatud veoste veoks, vaid on varustatud vähemalt 400 kNm suuruse tõstemomendiga kraanaga;

7. Muud eriotstarbelised sõidukid on eriotstarbelise sõiduki määratlusse kuuluvad sõidukid, mis ei ole punktides 1 – 6 toodud sõidukid.

D. N₁ kategooria sõidukid jaotatakse klassidesse järgmiselt:

- a) **I klass** – sõiduk, mille tuletatud mass ei ületa 1305 kg;
- b) **II klass** – sõiduk, mille tuletatud mass ületab 1305 kg, kuid ei ületa 1760 kg;
- c) **III klass** – sõiduk, mille tuletatud mass ületab 1760 kg.

II. SÕIDUKITE JAOTUS TÜÜBIKS, VARIANDIKS JA VERSIOONIKS

M, N ja O kategooria sõidukite puhul jagunevad sõidukid tüübiks, variandiks ja versiooniks direktiivi 70/156/EÜ II lisas või direktiivi 2007/46/EÜ II lisas toodud tingimuste alusel. L kategooria sõidukite puhul jagunevad sõidukid tüübiks, variandiks ja versiooniks direktiivi 2002/24/EÜ II peatükis toodud tingimuste alusel.

III. SÕIDUKI KERETÜÜBI TÄHISTUS

M, N ja O kategooria sõiduki keretüübi tähistused on toodud direktiivi 70/156/EÜ II lisas või direktiivi 2007/46/EÜ II lisas.